

แค่บิดชีวิตเปลี่ยน

■ กานต์ดา บุญเถื่อน

โอริงามิเป็นทั้งศาสตร์และศิลปะแห่งการพับกระดาษ ที่เข้ามามีบทบาทในด้านต่างๆ เช่น การพับถุงลมนิรภัยในรถยนต์ การพับขดลวดทำบอลลูนหลอดเลือด และการพับส่วนปีกของดาวเทียมให้สามารถแผ่ออกในเวลาที่กำหนด แต่สำหรับ "วัสพล สิงห์สังข์" เลือกประยุกต์ใช้ศาสตร์แห่งโอริงามิเพื่อประโยชน์ด้านสิ่งแวดล้อม

วัสพล สิงห์สังข์ นักศึกษาชั้นปีที่ 3 สาขาวิชาศิลปะอุตสาหกรรม คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง (สจล.) ประยุกต์ใช้ทักษะความรู้ด้านการพับกระดาษในการออกแบบกล่องบรรจุภัณฑ์ให้มีรอยพับสำหรับบิดลดขยายกล่องให้เล็กลงก่อนทิ้งลงถังขยะส่งผลให้เหลือพื้นที่รองรับขยะได้มากขึ้น เพิ่มสะดวกและลดภาระการขนส่งไปยังแหล่งกำจัด

เป้าหมายของไอเดียบิด ซึ่งเขาเรียกชื่อว่า TWIST BOX คือ ขยะกล่องยูเอชทีบรรจุของเหลวอย่างน้ำผลไม้และน้ำนมที่มีเป็นจำนวนเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ ในสังคมเมืองและขนาดของบรรจุภัณฑ์ ทำให้เปลืองพื้นที่ถังขยะ

รอยพับขยับโลก

TWIST BOX หรือกล่องบิดได้ เป็นผลงานส่งเข้าประกวดในการออกแบบผลิตภัณฑ์เชิงนิเวศน์เศรษฐกิจแห่งประเทศไทย ครั้งที่ 3 หรือ EcoDesign2010 หัวข้อ "ลดโลกร้อนด้วยการออกแบบผลิตภัณฑ์และบริการที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม" โดยเครือข่ายการออกแบบเชิงนิเวศน์เศรษฐกิจ ศูนย์เทคโนโลยีโลหะและวัสดุแห่งชาติ (เอ็มเทค)

โจทย์ที่ได้รับ คือ การพัฒนาอะไรก็ได้ ผลิตภัณฑ์ใดก็ได้ ที่สื่อให้ผู้บริโภคเข้าใจได้ว่าผลิตภัณฑ์นั้นหรือนวัตกรรมนั้นเป็นผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

วัสพลคิดถึงกล่องเป็นอย่างแรก เพราะเป็นขยะใกล้ตัวที่เขาเองดื่มเป็นประจำ และคิดว่าสามารถจัดการได้โดยง่าย ด้วยการออกแบบบรรจุภัณฑ์ให้กล่องมีรอยพับ เพื่อเพิ่มความสะดวกและจูงใจให้ผู้บริโภคน้ำผลไม้ รวมถึงนมกล่องซึ่งส่วนใหญ่เป็นเด็ก สามารถบิดลดขนาดกล่องก่อนทิ้ง

ความรู้การออกแบบจากตำราถูกนำมาใช้ประโยชน์ ทำให้กล่องนมกลายเป็นผลิตภัณฑ์รักษ์โลก ด้วยการออกแบบบรรจุภัณฑ์ใหม่เน้นแนวคิดให้ผู้บริโภคเข้าใจง่าย แก้ปัญหาขยะประเภทกล่อง ซึ่งทำให้ถังขยะเต็มเร็ว และลดจำนวนเที่ยวการขนส่งขยะไปยังแหล่งกำจัดขยะ

เขาเลือกใช้กล่องนมขนาดความจุ 250 มิลลิลิตรเป็นโจทย์ในการต่อยอด โดยนำมาออกแบบให้มีรอยพับด้วยศาสตร์การพับกระดาษที่สนใจเป็นทุนเดิมส่วนเทคนิคการพับมีอยู่สองวิธี คือ พับขึ้นและพับลงเท่านั้น

ผู้บริโภคโดยเฉพาะเด็กสามารถเข้าใจได้โดยง่าย จากการมองเห็นรอยพับบนกล่องหลังดื่มเสร็จ ว่า ควรจะลดขนาดขยะในมืออย่างไร รอยพับที่ออกแบบขึ้นนั้นยังสามารถต่อยอดได้อีกหลายลวดลาย ภายใต้แนวคิดทำให้ขยะนั้นเล็กที่สุดก่อนทิ้ง

"การใช้ดีไซน์เข้ามาจัดการขยะบรรจุภัณฑ์ ถือเป็นวิธีการจัดการกับขยะโดยตรง ตั้งแต่กระบวนการผลิตซึ่งเป็นจุดเล็กๆ นอกจากจะทำให้ผู้บริโภคเห็นว่าผลิตภัณฑ์มีส่วนเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมแล้ว ผมยังมีส่วนร่วมในการลดปริมาณขยะโดยตรงด้วย" วัสพล กล่าว และว่า แนวคิดการบิดก่อนทิ้งของเขา ยังประยุกต์ใช้กับผลิตภัณฑ์อื่นๆ ได้อีกมากมาย

ก้าวของว่าที่ดีไซเนอร์

วัสพล เพิ่มเติมว่า การประกวด EcoDesign ช่วยเปิดกว้างทางความคิด ทำให้ได้ประลองเชาว์และนำความรู้ที่เรียนมาใช้ประโยชน์ได้อย่างเต็มที่ต่างจากการเรียนในห้องที่จำกัดทั้งความคิดและการแสดงออก จึงไม่สามารถใส่ความฝันได้ทั้งหมด โดยได้เปิดโลกจินตนาการส่วนตัวให้กว้างขึ้นจากเดิมที่ต้องออกแบบภายใต้ห้องสี่เหลี่ยมในชุดนักศึกษา รวมถึงเก็บเกี่ยวประสบการณ์การออกแบบ และทำความรู้จักคนในวงการเดียวกัน เรียนรู้ปัญหาและวิธีแก้ไขที่จะนำมาประยุกต์ใช้เมื่อได้เป็นดีไซเนอร์เต็มตัว

TWIST BOX ได้รับรางวัลรองชนะเลิศ ประเภทผลิตภัณฑ์เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ซึ่งเขามองว่า สิ่งที่สำคัญไปกว่ารางวัล คือ การฝากชื่อเสียงไว้ให้สังคมได้รู้จัก ก่อนที่จะก้าวสู่อาชีพดีไซเนอร์เต็มตัว ชีวิตควรเติมเต็มด้วยประสบการณ์ตรง นอกจากความรู้ในตำรา เพราะถือเป็นการพัฒนาทักษะความคิด จินตนาการและความสามารถ สร้างความพร้อมสำหรับรับมือกับงานทันทีเมื่อก้าวพ้นจากรั้วการศึกษา